

Badrummet

Hon är tjugotvå år gammal och står i ett badrum som hon undvikit i fyra år.

Hon spillde rödvin på sin svarta klänning och nu står hon och försöker skrubba bort fläcken, trots att hon vet att bara tvål och vatten inte kommer hjälpa. Det kommer bara sluta med att klänningen blir obekvämt blöt. Ändå skrubbar hon hårt, och ser till att inte titta på något annat än vattnet som strömmar från kranen. Hon vred på den till max, så att strålen är så högljudd som möjligt. Den kan dränka gamla minnen, åtminstone för stunden.

Det finns regler. Hon vägrar kasta en blick på den kitschiga porslinsdelfinen som står just bredvid badkaret. Hon får inte under några omständigheter låta ögonen falla över sprickan i högra hörnet av handfatet. Hon bör undvika att fästa någon vidare uppmärksamhet vid badrumsmattan och särskilt bör hon inte stirra på blomstermönstret i kaklet. Hon kan inte ens försöka öppna skåpet bakom henne. Det är en omfattande lagbok, men hon kan den utantill.

Just nu kanske hennes viktigaste uppgift är att inte ta för lång tid på sig. Därute väntar en liten samling nära och mer eller mindre kära. Vardagsrummet är inte tillräckligt stort för något ambitiöst begravningskaffe, men hennes mamma ordnade ändå smörgåstårter och dukade upp hennes finaste serviser. Ingen av syskonskaran hade förväntat sig att hon skulle arrangera något, men på något sätt var det ändå självklart när hon anmält sig frivillig. Det fanns inte så många andra kandidater.

Hon har alltid tyckt att själva seden av begravningskaffe är en märkligt festlig komponent av sorgeritualen, och denna tillställning är ännu mer förvirrad än vanligt. Inte många ord har blivit utbytta, men ingen har heller fällt särskilt många tårar. Vardagsrummet som hon och hennes två bröder växt upp i kändes som om det tömts på något tungt och pressande. En lättnad som de alla känner sig skyldiga över.

En lättnad, och ändå raka motsatsen. Om hon gräver tillräckligt djupt, om hennes ögon faller på fel föremål i barndomshemmet, så hugger det tag i henne, det som borde vara hennes enda känsla, och vrider om de djupaste hörnen av hjärtat, de som hon aldrig lyckats övertyga att sluta känna tillgivenhet.

Allt gick bra ända tills hon spillde rödvinet. Faktumet att det ens fanns rödvin var ett tecken på att det här ändå, monstros nog, var en liten seger för dem alla. Ändå kunde hon bara tänka blod när hon såg det rinna över hennes kjol.

Hennes pappa dog precis som de alla hade förväntat sig att han skulle göra: fjorton över tre på natten genom att slira av vägen. Blodet som innehöll över en promille rann över nattasfalten tills någon körde förbi och upptäckte honom då det redan var för sent.

Hon grät inte alls förrän nu, i badrummet, när den förbannade fläcken vägrar bli ren. Hon ger upp och låter det rinna. Det kan vara första och sista gången.

Hon är arton år gammal och tvättar händerna efter det sista toalettbesöket hon någonsin kommer göra i den här lägenheten. Senast om tio minuter kommer hon ha rusat ut genom dörren och mot tåget som tar henne långt bort härifrån. Hon valde ut en folkhögskola med internat eftersom det var det snabbaste sättet att få ett annat tak över huvudet.

Hennes storebror gjorde samma sak och smällde igen ytterdörren så fort det var lagligt för honom att göra det. Hon har inte sett honom sen dess men då och då skickar han meddelanden till henne, och bara henne, där han försäkrar att det går bra för honom. Han skickar inga meddelanden till hennes lillebror som fortfarande bor kvar här och använder det här badrummet. Det är inte egentligen för att det rinner något ont blod mellan dem, utan mer för att han aldrig vill riskera att deras mamma ser ett enda ord från honom. Deras lillebror har dock inte många år kvar tills han också kan lämna allt bakom sig. Det sa hon till honom tidigare idag, som den yttersta trösten hon kunde ge honom, men han mumlade bara till svar.

Hennes spegelbild kan inte sluta le ett rovdjursleende med blottade huggtänder. Det surrar i hela kroppen på henne. Hon stänger av kranen och snurrar runt för att öppna badrumsskåpet för att ta bort alla piller med antidepressiva som hon fått gömma i en tampongförpackning alla dessa år.

Bara att en sån sak snart är ett minne blott får henne nästan tjuta till av förtjusning.

Hennes mamma har suttit i TV-soffan hela dagen och knappt sagt någonting alls. Det finns ingen poäng. Hon är fullt medveten att om hon inte låter sin dotter passera utan protest så kommer det

sluta som med hennes storebror: total, frostbiten tystnad. Det finns regler. Det finns vapen att ta till som inte ens borde vara tillgängliga, men det är vad de har blivit lämnade med.

Hennes pappa vet ingenting. Han har inte hennes nya telefonnummer. Varje gång hon stirrar ner på displayen kommer hon ihåg hans nummer och funderar på att åtminstone SMS:a med vart hon tar vägen, men sedan galopperar hennes hjärna iväg med alla möjliga konsekvenser hon inte orkar med.

Det hon kan klara av är det här badrummet, här och nu. Hennes spegelbild sträcker på sig. Inte ens den stora sprickan i hörnet kan skada henne nu, för hon kommer aldrig mer låsa in sig här och kommer aldrig mer behöva bära på någonting hon inte själv valt.

Hon smäller igen varenda dörr hon lämnar bakom sig så hårt hon kan.

Hon är sexton år gammal och kniper ihop ögonen tills hon nästan får huvudvärk. Ibland när hon haft mardrömmar så har hon lyckats vakna genom att göra så.

"Du fattar väl att det ser ännu mer ut som att det är mitt fel när du går bakom ryggen på mig!" skriker hennes mamma – eller så skriker hon inte alls, det bara känns så, egentligen är orden långsamma, vassa väsanden. Det känns bara som att skrikande skulle passa in i bilden av händer som gräver i necessärer och plastlådor i badrumsskåpen. Pillren trillar ner på mattan och kakelgolvet. Små skurar av vita kapslar.

"Jag har väl tyckt att du betett dig konstigt på sistone. Fattar du inte att de här kemikalierna smälter hjärnan på dig? Och nu har du låtit någon jävla kvackare hålla i dig dem."

Hon försöker svälja sin egen tunga, bita sönder kinden, vad som helst som distraherar. Hennes mammas suck rullar ut ur lungorna och förgiftar luften.

"Helt sanslöst."

Hon verkar ha blivit klar. Hon knackar med knogarna på handfatsporlinet, som om hon kunde hitta fler gömda piller där, eller som om hela det vita porslinshandfatet var gjort av piller som kunde forsa fram om hon bara tryckte på rätt punkt.

"Behöver man inte föräldrars godkännande för sånt?" frågar hon sen, lugnare nu med fortfarande med en egg i rösten. "Vem betalade ens för allt det här?"

"Jag betalade för en del," erkände hon. Redan det var för mycket. Hennes mamma höjer på ögonbrynen.

"Och resten?"

"Pappa."

Hennes mammas ansikte blir stilla för en sekund, och sedan mjuknar det i acceptans av det förväntade. Hon skakar på huvudet, lägger händerna på höfterna och vänder bort ansiktet. Så skrattar hon, rått, torrt och illvilligt.

"Han tror väl att det är för influensa eller astma eller nåt!"

Hon måste vifta bort minnena av telefonsamtalen som ger mamman rätt. Han hade varit nykter och klar i huvudet när hon bad om hjälp första gången, men ibland när hon ringt hade hans sludriga röst, den som besatt honom ibland, tagit över och fått honom glömma ord som BUP, Citalopram och Fluoxetin.

Fotsteg bakom dem båda. Mor och dotter rycks ur krismolnet och vänder på sig exakt samtidigt för att se hennes lillebror stå och stirra i dörren. Något kallt och plötsligt går igenom hennes kropp.

Varför var den inte stängd och låst? Varför kollade hon inte den här gången? Hans kinder är röda och hans panna rynkad. Han står där tyst i många sekunder innan han går iväg för att lämna brotts scenen ifred.

Hon är tretton år gammal och hennes hem har aldrig varit tystare.

Väggarna håller andan. De är inte säkra på om den nya luften är säker att andas eller inte. Deras pappa gick ut genom dörren idag tidigt på morgonen innan någon hade vaknat och lämnade efter sig tomrum som ingen vet vad de ska göra av med.

Hon ligger på badrumsmattan och stirrar i taket. Det här har alltid varit det säkra stället när oljudet blev för mycket, men nu när oljudet inte längre finns vet hon inte vilken funktion det här rummet borde fylla i fortsättningen. Hon låter ögonen vandra över sprickan i porslinet. Om hennes storebror fortfarande bodde här så kanske han kunde slamra med kastrulllocken och skrika och slämma igen dörrar tillräckligt mycket så att det fortfarande skulle kännas hemtrevligt, men han är borta, och hennes lillebror började aldrig öppna munnen särskilt mycket.

Hennes mamma sitter vid bordet och håller sina ord för sig själv. Varje gång hon går förbi så ser hon exakt ut som hon gjorde när hon först lät ordet skilsmässa rulla nerför tungan och ner i deras hem. Ansiktet i djupa fåror. Kampen mellan bitterheten och triumfen uppenbar för alla att se. Hon har pappas telefonnummer nedskrivet på flera ställen. Av någon anledning är hon rädd att han ska byta ut det.

Det är omöjligt att välja ut de rätta känslorna. Hon bara stirrar på låset i dörren, håller uppsikt över det så att den håller sig låst och inte öppnas för att släppa in vad som helst så fort hon tittar bort.

Hon är elva år och har aldrig varit mer skräckslagen.

Två kroppar kastar sig in i dörren så den flyger upp. Hennes storebror håller hennes pappa i kragen men han har ett starkare grepp om axlarna på sin son. Bådas ansikten är röda och söndervridna i raseri. Hon hoppar i badkaret och gräver ner ansiktet i knäna med händerna över huvudet, som på en säkerhetsvideo på ett flygplan, och hoppas att det ska skydda henne.

De tandemstapplar in i badrummet och krockar med handfatet. De skriker ord, mest svordomar, men hon kan inte urskilja dem. Hjärtat pickar panikslaget och hon har tappat kontrollen över sin andning. Det känns som om hon sprungit ett maraton, men hon sitter bara still och gräver ner sig i mörkret bakom hennes slutna ögon och hoppas att det inte är på riktigt.

De verkar inte ha märkt att hon finns där, bara en meter ifrån dem. Hon hör dunsar och slag, men vet inte vem som slår vem. Hennes bror skriker mer, men när pappan öppnar munnen låter orden lika hårda som hans knytnävar.

Nånstans där ute i huset finns mamma och lillebror. De kommer inte hit.

Det började vid matbordet. Storebrors pulserande blodkärl sprack och han exploderade över whiskyglaset som hopat sig vid pappas hörn. Han kastade ut innehållet genom fönstret och lät glaset krossas mot golvet och hade sönder en blomvas också när han ändå var igång, allt medan han tjöt ut sina anklagelser. Hon missade det mesta av hans tal, för hon flydde in hit för att stirra på blomkaklet tills allt var över.

Istället håller hon för öronen. Knäna har blivit våta.

Duns.

"Fan ta dig!"

Duns. Vassare.

Skrik. Krasch.

Så hör hon hennes storebrors röst, tydlig och fruktansvärd och han låter plötsligt som han gjorde när han var liten, fast fortfarande stor, för han är storebror, men nu piper han mest i takt med fyra regelbundna stötar mot handfatet. Plötsligt blir båda rösterna tysta. Tunga fotsteg vandrar ut genom rummet.

Hennes harhjärta håller på att spränga hela hennes kropp. Hennes storebror gnyr.

Hon lyfter på sitt skakande huvud bara en aning, och ser genom suddiga, klibbiga ögon hur hennes bror ligger framåtböjd och skälver över högra hörnet av handfatet. Något rött har samlats vid hans huvud och det rinner ner för det vita porslinet, ner mot avloppet.

Hon är nio år och någonting måste ha gått fel.

Hon sitter på toastolen med locket nere och stirrar på blommorna som är målade på kaklet i ljusblått. Hon har aldrig kunnat gissa vilken sorts blomma det är. De har blomböcker på skolbiblioteket. Någon gång borde hon låna hem en och jämföra med bilderna. Hon sitter här alldeles för ofta för att aldrig få veta vilken sorts blommor hon måste nöja sig med som sällskap. Förut höll hon sig i sitt rum, men hon delar det med sin lillebror och deras pappa tycker för mycket om honom. Han är fortfarande så liten och söt att när pappa har sina bättre dåliga kvällar så vill han leka med honom. När det är de sämre dåliga kvällarna sitter han bara för sig själv med sina flaskor.

Ingen vet varför han började. "Började igen", säger mamma, men för åtminstone hon och lillebror är det helt nytt. En kväll kom han bara inkraschande genom ytterdörren klockan elva på kvällen och väckte alla medan han välte paraplystället och stolen i hallen och till sist snubblade över soffan för att snarka där ända tills morgonen. Ingen vet varför han väljer att upprepa det varje kväll. Det är det hon tänker på här i badrummet. Det är det enda rummet där hon slipper se honom. Även på de bättre dåliga dagarna mår hon illa av att se honom. Det är någon annan som kryper in i deras

pappas hud genom flaskorna, någon som inte ens kan prata eller gå ordentligt. Badrummet är det enda rummet där han inte finns, men ändå är det som svårast att peta ut honom ur huvudet här. Hon funderar på om storebror var för bråkig eller om hon själv var för gapig eller om hennes lillebror tjtöt för högt. Hennes mamma ger inga svar. Hon smyger bara längs med skuggorna medan påsarna under hennes ögon blir allt svartare och hennes axlar sjunker allt djupare. Istället sitter hon här och lär sig exakt hur det blåa blombladet böjer sig, och undrar varför de valt att måla det blått när det på riktigt ska vara grönt.

Hon är fem år och har ingen aning om vad ordet nykter betyder, men tydligen har pappa varit det i över tio år. Ordet fastnar inte på hennes hjärna när det mumlas mellan mamma och farmor. Det är tråkigt att sitta kvar vid bordet när de vuxna pratar så länge med bokstavskombinationer hon inte förstår, så hon har sprungit iväg genom huset för att leta efter något roligare. Hennes storebror är inte ens värd ett försök, han är tio och spottar bara ur sig förolämpningar när hon försöker leka med honom, och den nya bebisen bara tuggar på alla leksaker hon försöker använda. Hon är trött på alla legobitarna ändå just nu, så hon hamnar i badrummet. Mamma köpte just en porslinsdelfin som nu står vid badkaret. Den är böjd i en perfekt, glad båge, och hon tycker att det ser ut som att den ler. Den får duga.

Hon lyfter upp den, sjunker ner på badrumsmattan och sätter igång. Delfinen får vara drottning över havet och är snabbast av alla fiskar. Hon har hört hur delfiner låter på TV och försöker härma det smattrande ljudet, fast det låter inte så bra. Den hoppar och snurrar runt och jagar andra luftdelfiner – tills den slinker ut hennes grepp och fallet ner på kakelgolvet. Stjärtfenan faller av. Det är ingen stor bit, men hon kan inte hjälpa att hulkandet våller fram.

Någon har hört henne. Bakom dörren kikar pappa fram.

”Förlåt”, blötsnyftar hon och pekar på den trasiga delfinen.

Pappa ser inte arg ut. Han kommer fram, hukar sig ner och samlar ihop bitarna.

”Det är ingen fara det här”, säger han. ”Det är inte så många bitar. Vi limmar.”

Skuldkänslorna är ändå överväldigande och hon kan varken dra upp snoret tillbaka i näsan eller tårarna tillbaka genom ögonen. Pappa lutar sig fram för att krama om henne och lyfte henne i famnen.

”Seså, kom så fixar vi det där senare.”

Kanske det ordnar sig ändå. Han lägger upp delfinbitarna på handfatet och för ut henne ur badrummet i sin famn. Hon märker att pappa luktar konstigt.

Hon är inte född än, men hon ligger i sin mammas mage medan hon och pappa står i det bländvita badrummet. Sonen på fem har sprungit iväg till vardagsrummet. Han tycker att det finns andra delar av deras nya hem som bättre förtjänar hans inspektion.

”Det där blomstermönstret är fult”, säger pappan. ”Det måste vi måla över.”

Mamman nickar medhållande och stryker med handen över sin mage. Hon kände just några ganska våldsamma sparkar som får henne skratta till.

”Känn på det här!” säger hon och drar pappans hand till rätt ställe. ”Hjälp vad det är krut i henne!”

”Precis som oss.”